

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 222/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Polkovou, advokátska kancelária, Na priekope 174/13, Žilina, pre namietané porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 337/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 337/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že ako žalobca 26. novembra 2009 podal žalobu na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) o zaplatenie sumy 181 175,46 € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy. Okresný súd v označenom konaní rozhodol uznesením sp. zn. 11 C 275/2009 z 28. novembra 2012, ktorým konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. Sťažovateľ proti označenému uzneseniu podal odvolanie a 22. apríla 2013 osobne do podateľne krajského súdu predložil podanie, súčasťou ktorého bolo aj zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Je presvedčený o tom, že v napadnutom konaní krajského súdu dochádza k porušovaniu jeho označených práv, pretože krajský súd o jeho odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania od 20. novembra 2015 nerozhodol. Podľa jeho názoru je krajský súd nečinný viac ako 2 a pol roka v konaní, ktoré trvá takmer 8 a pol roka.

3. S poukazom na uvedené sťažovateľ tvrdí, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní dochádza k porušovaniu jeho označených práv, preto žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že krajský súd v napadnutom konaní porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby ústavný súd krajskému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov a aby priznal finančné zadostučinenie sťažovateľovi v sume 3 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

8. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výlučne len postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 337/2015.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

12. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

13. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv.

14. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa konštatuje, že táto smeruje výslovne len proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Z judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

15. Ústavný súd dospel k záveru, že dĺžka napadnutého konania s ohľadom na špecifický predmet konania v právnej veci sťažovateľa, ako aj z toho vyplývajúcich prekážok sama osebe nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa, preto jeho sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (podobne napr. I. ÚS 96/2011, III. ÚS 541/2011, III. ÚS 7/2015).

16. Hoci v okolnostiach veci ústavný súd nepovažoval predmet odvolacieho konania za zložitý, poukazuje na skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na samotnú dĺžku napadnutého konania. Tieto skutočnosti však nie je možné pričítať na vrub konajúcemu súdu. V okolnostiach posudzovanej veci ide o špecifický predmet konania – náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodov uvedených v žalobe, pričom ďalšou podstatnou skutočnosťou je to, že sťažovateľ, ako aj ostatní žalobcovia v napadnutom konaní sú sudcami. Vychádzajúc z uvedeného, v postupe krajského súdu (k takejto situácii mohlo dôjsť aj v konaní pred súdom prvej inštancie, pozn.) došlo k situácii, že sudcovia krajského súdu mali rozhodovať o odvolaní sťažovateľa – sudcu, pričom vzhľadom na početnosť sudcov, ktorí si uplatnili obdobný nárok z obdobných dôvodov (podľa medializovaných informácií ich počet presiahol 800), boli zákonní sudcovia v napadnutom konaní vzhľadom na objektívne pochybnosti o ich nezaujatosti vo vzťahu k predmetu konania, resp. ich účastníkov vylúčení z rozhodovania o uplatnenom opravnom prostriedku v napadnutom konaní. V sťažovateľovej veci tak došlo k situácii, keď nemal kto rozhodnúť o podanom odvolaní, čo možno považovať za prekážku, ktorú krajský súd nezavinil, a preto za predĺženie napadnutého konania nenesie zodpovednosť. Skutočnosť, že v posudzovanej veci nedošlo k nariadeniu pojednávania, resp. k iným úkonom viditeľným z pohľadu sťažovateľa, ešte samo osebe neznamená, že odvolací súd bol vo veci úplne nečinný, tak ako tvrdil sťažovateľ v sťažnosti.

17. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného, v okolnostiach posudzovanej veci nepovažoval namietanú dĺžku odvolacieho konania dva a pol roka za nesúladnú s označenými právami sťažovateľa. K takémuto záveru dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

19. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľovi obrátiť sa opätovne so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom konaní na krajskom súde dochádzalo k zbytočným priet'ahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2018